

Sermo

III

est spes celestialis qñ hō nō sperat nec confidit i
diuitiis hui⁹ mudi que faciliter pñt amitti ⁊ pdi
nec dñs nec in psoria nec in genere nec in sc̄ientia
nec in fortitudine vel pulchritudine. quia omnia
ista sunt vana ⁊ trāistoria sed tota spem ponit in
dñs qui nō pōt deficere ⁊ in gaudijs ⁊ thesauris
honorib⁹ diuitijs ⁊ delitijs paradisi. talis dirigit
viā suaz. **¶** Nota ad h⁹ miraculū de religioso co
gitate verbū thematis dirigite viā ⁊ c. **¶** Nō mē
taliter fuit sibi visum q̄ erat in quodā terribili d
serto vbi a longe vedit ciuitatē terribile. ⁊ vide
bat sibi q̄ a deserto vbi ip̄e erat vsc⁹ a d ciuitatē
esset fluuius ignis terribilis ⁊ pfundissimus. vbi
vidit pontem strictissimum in cui⁹ trāstu omnes q̄
aspiciebant ad dextrā vel sinistrā in flumē ignis
cadabant ⁊ solum illi trāsibant q̄ recte aspiciebāt
ad terminū ⁊ audiuit vocē dicentē sibi. p̄ hūc pō
tem te oportet trāsire. hic patet q̄uo via nr̄a ē di
rigenda. desertus ille significat istū mudi. ratio
quia sicut loc⁹ desertus est loc⁹ ferarū ⁊ nō hoim
sic iste mundus. **¶** De a pncipio fecit tres habita
tiones. s. celum p angelis. padisum terrestre pro
homini⁹ ⁊ istū mundū p bestijs. **¶** Et p̄ pec
atum ade suim⁹ cieci de loco nr̄o ⁊ vt exules su
mus in deserto hui⁹ mudi in loco bestiarū. **¶** De q̄
dicit David. In terra deserta ⁊ inuia ⁊ inaqsa.
ps. lxij. Ciuitas mirabilē paradisus in q̄ null⁹ ē
dfectus nec miseria. nullus infirmus nec senescit
nec morit⁹. **¶** De ista ciuitate dicit David. Glorio
sa dicta sunt de te ciuitas dei. Flumē ignis pro
fundissimum ⁊ terrible est infern⁹. **¶** De q̄ dīc Da
niel. Fluulus igne⁹ rapidusq; egrediebāt a facie
dei. Dan. viij. A facie dei. i. a sapientia dei. quia
dñs sapiens siml ordinat palaciū p se ⁊ carcerez
p criminosis. pons longus ⁊ strictus ē vita bo
na ⁊ virtuosa. long⁹. q̄ tot dietas habet q̄ die
bus viuit hō. strictus. **¶** Mat. viij. Angusta ē por
ta ⁊ arcta via que dicit ad vitā ⁊ pauci sunt qui
inueniunt eā. **¶** Porta bone vite est p̄ tritio de pec
atis vel confessio vel restitutio que angusta ē. **¶** Iō
dicit q̄ pauci sunt q̄ inueniunt eā. **¶** Salus respiciē
tium ad dextrā ē spes de p̄speris. ⁊ ad sinistram
desperatio de aduersis. **¶** David. Cadent a latere
tuo mille ⁊ x. milia a dextris tuis. ps. xc. Aspe
ctus aut̄ directus ad terminū ē spes in deū securi
ta. **¶** Ideo dicit scriptura sc̄a. In his omib⁹ dep
care altissimum vt dirigat in xitate viā tuā. Eccl.
xxvij. Tertia x̄tus directiua vite nr̄e est chari
tas integralis que ē amor dei supm⁹ ⁊ amor p̄xi
mi ordinatus. Amor dei in hoie debet eē sic oleū
in lampade qđ semp natat sup aquā. **¶** Dic amor
dei in corde debet natare sup oēs alios amores.
Talis charitas integra ē directiua vite nr̄e iux⁹ si
milititudinē edicatorū domoz qui dirigūt parie
tes dupli regula supius cū corda inferi⁹ cū plū
bo. **¶** Ecce duplex dilectio integre charitati. s. dei
⁊ p̄xi. hac dupli regula dirigēda ē vita nr̄a

Autoritās. **¶** Hoc mādatū habem⁹ a deo vt q̄ di
ligit deum diligit ⁊ fratre suū. s. Ioh. iiiij. Iō dī
Cañ. s. **¶** Hemores vberū tuorū recti diligūt te.
Duo vbera sunt p̄cepta charitatis. s. dei ⁊ p̄xi
mi. **¶** Dextrū dat lac vite cōtemplatiue. sinistrum
vite actiue. **¶** Cōtra quēlibet nō habentē charita
tis regulā dicit Act. viij. Cor tuū nō est rectum
corā deo. in felle amaritudinis ⁊ in obligatōe ini
quitatis video te esse inquit Petr⁹ ad Simonem
magū volentem emere sp̄m̄scm̄. **¶** Quarta vir
tus directiua vite nr̄e ē obediēta generalis quā
do homo se regit in stendis fm̄ diuinās ordinati
ones ⁊ nō fm̄ suas inclinationes ⁊ fm̄ diuina p̄
cepta ⁊ nō iuxta sua sentimēta. **¶** Talis obedien
tia generalis dirigit vitā sicut dicit geometriæ
q̄ rectū est cui⁹ mediū nō deviat ab extremis. Ex
tremū ⁊ pncipiū vite nr̄e ē x̄ps. Ioh. viij. Tu q̄l
es. Rūdit eis iesus. pncipiū qui ⁊ loquor vobis
Ego suz alpha ⁊ o pncipiū ⁊ finis. Apoc. i. **¶** He
diuīz est vita nostra que dīr recta. qn̄ non deviat
ab extremis. s. a pncipio ⁊ fine. nec p elevationē.
nec depressionē aut sinistratiōe. tunc mediū dici
tur esse rectū. qn̄ vita nr̄a recte tendit ad finē. s. a
pncipio ad finē. s. a deo ad deū. **¶** Cōtra hm̄oi q̄tu
or divisiones pdictas sunt diuīla p̄cepta quorū
obediēta generalis tenet viatorē reciū in via h⁹
vite. **¶** Iō dicit sacra scriptura. Audi fili mi ⁊ esto
sapiens ⁊ dirige in via animū tuū. Proū. xxij. **¶**
Ecce q̄re dicit thema. dirigite viā dñi ⁊ c.

Sermo tertius.

Date viām dñi
P Job. s. Sermo nr̄ erit q̄li⁹ nos debe
mus p̄parare ad recipiendū dñm no
strū iesum xpm̄ qui iuxta representatio
nem sancte nr̄is ecclesie debet nasci post cras ⁊
intrare ciuitatē hui⁹ mudi. **¶** Ideo vt inueniat nos
bene ordinatos volo vobis ostēdcre. qualis nos
debem⁹ parare sed p̄mo salutē virgo maria ⁊ c.
Qn̄ aliq̄s rex vel magn⁹ p̄nceps debet strare no
uiter aliquā ciuitatē iustū ē ⁊ dignū vt vasalli pa
rent sibi viā ne sint ibi lapides spine ⁊ c. hoc di
cat ratio ⁊ etiā cōsuetudo. **¶** Quia q̄ rex nr̄ impa
tor ⁊ p̄nceps ⁊ dñs nr̄ naturalis iesus xps deb̄
nouiter intrare ciuitatē hui⁹ mudi. **¶** Ideo a nob̄
p̄paranda ē sibi viā p̄ quā debet transire. **¶** Ideo p̄
posui vob̄ the. di. parate viā dñi. **¶** Biceret ali
quis. frater magnā rationē dicitis. quia via est si
bi p̄paranda sed ostēdatis modū quo est parati
da. **¶** Dico q̄ hoc ostēdit nobis beatus Lucas in
euangelio hodierno. ⁊ Esa. xl. c. dicētes. Para
te viām dñi rectas facite semitas eius. **¶** Dis val
lis implebit. ⁊ omis mons ⁊ collis humiliabitur
⁊ erūt praua i directa ⁊ aspa in vias planas. vbi
ponuntur quinq; clausule. mystice exponende.
Prima est. parate viām domini rectas facite se
mitas ei⁹. **¶** Nō differentiā int̄ semitā ⁊ vias. q̄

Dominica quarta Adventus

Via ē carrucarū et curruū siue via ampla p quaz vadunt animalia. sed semita est methodū q̄ itur expeditius et citius. **S**ic etiā spiritualiter via domini cōmuni et generalis p quā christū venit ad nos p gratiam et nos vadim⁹ ad eum p gloriam ē cōis obseruātia. x. preceptorū necessaria ad salutem. **P**er istā possunt trāsire nō solū hoīes scientifici sed etiā bestie. id ē. ignorātes psone. Semite sunt obseruantie et pfectioēs euāgeliorū ad quas homo nō tenet nisi p votū se obligauerit ad eas voluntarie. **W**bi grā. nō assumere nomen dei inuanum nec enormiter iurare ista ē via communis. qz om̄ies tenemur ad hoc. nec p toto mūdo saluando debet homo false iurare. **H**oc deum laudare orare officiando celebrādo predicādo. et cō. totū hoc ē semita. quia nō om̄ies tenent ad h̄ sed solum illi qui se obligarunt ad h̄ p votū. **I**tē abstinere ab om̄i ope seruili in dieb⁹ festiūs audire missam et fūmonē in via generalis. quia om̄ies tenent ad hoc sed qualibet die audire officiū diuinum. f. missam et fūmonē semita ē que citius ducit ad terminum padisi. **I**tē honorare parentes via est generalis quia quilibet tenet ad h̄. s. recipe patrē sanctum spirituale et obligare se illi ad obediendum ppter deū semita ē. **I**tē nō recipere vindictā de iniurūs via ē general. sed loqui cum ipsis et salutare et bñfacere eis ē semita. **I**tē nō facere luxuriā via generalē ē. sed viuere caste et nolle nubere ppter deū semita est. **I**tē nō furari aliq̄ mō/via ē cōis sed om̄ia dimittē ppter deū et nō habere ppterū semita est. **I**tē nō diffamarique est via generalis. sed ppter deum sua resiliunt semita ē. **I**tē cōfiteri et cōicare semel in anno est via generalis s. sepe ē semita et cō. **P**otz ergo differentia inter semita et viā spiritualiter. **I**do David. **V**ias tuas dñe demōstra mihi et se mitas tuas edoce me. ps. xxiiij. **P**otz ḡ cū dicit. parate viā dñi. et loquēs de semitis nō dicit parate sed rectas facite semitas ei⁹. **R**atio quia q̄ seruat dei precepta ad saluationē necessaria cōmuniter occasionem vane glorie nō habet. s. illi qui nō solum suāt precepta dei s. etiā cōsilia euāgeliā occasionē habet vane glorie dicēdo intra se. **O**dicef mō q̄ ego suz vna psona sancta. ppter hoc dicit rectas facite semitas ei⁹. via ergo dñi ē paranda p penitentialē correctionē. Semite autē sunt rectificāde p celestē intentionē. **H**e cūda om̄is vallis implebit. **J**ā scitis q̄ si in via p quā rex debet trāsire sunt aliq̄e fosse implēt. **S**ic spiritualiter fundum siue valles signat̄ psonas luxuriosas. **R**atio qz sicut ad valles descendunt aque et imūdicie. sic ad psonas luxuriosas que nō curat de supnis delectationib⁹. sed de infimis descendunt aque corruptionum et imundiarum et pollutionum et abominationum. ideo ī plende interi⁹ in aīa sunt timorosis cogitationib⁹ et exteri⁹ oposis occupationib⁹ et opib⁹ sanctis.

Quis nullā res facit psōnam ita luxuriosam. sic ociositas. quia corpus nostrum est de terra. et iō sicut terra iculta facit herbas malas spinas et tribulos in quibus absconduntur bestie venenose. **I**ta de terra nostri corporis inculta et ociosa q̄ germinat spinas temptationū et malarum cogitatio num. Ideo dicit h̄iero. Semper aliquid boni facito ut te diabolus inueniat occupatum. **I**do sūt in mundo tot mali religiosi clerici moniales et laici. quia nō habet laborare habet suos reddit⁹ et stant ociosi visitantes mulieres monasteria monialium et cō. Ideo facto officio diuinio homo debet se occupare studēdo legēdo vel scribēdo et hmōi Propt̄ hoc beat⁹ Bern⁹ ordinavit ut sui monachi qui nō habet studere irent ad labore usq; ad prandium. Itē quare sunt tot mali milites ciues et scutiferi. qz nō habet laborare stat̄ ociosi in platea iudicādo transeuntes. Ecce qd faciunt tempore pacis. quia tpe guerrā satis sunt occupati. Item de laboratoribus in diebus festiūs qn̄ debet se occupare in bonis opibus. audire missam. sermonē. et sanctificare dñicā. ipsi vadūt ad lupanar. vel ad ludū vel ad tabernā. Secus i diebus ferialebus. quia sunt occupati in negotijs temporalibus. Idem de mulieribus ociosis qm̄ mulier ociosa est luxuriosa. **O**dicunt ipse. ego portauī tantū de dote siue bona p dote viro meo certenō intrabo coquinā. Sed qn̄ sentit transeuntes percurrere. statim est in fenestra. Bona mulier semper est occupata in aliquo bono opere. Legitur de Julio cesare q̄ habebat ples filias et omnibus dedit officium suum. scz filare. nere. texere de serico. et cō. ne essent ociose. Ideo iquit David in persona christi. Conuerteret populus meus h̄. scz in hoc mundo. qui non conuerteret hic. illenū q̄ conuerteret in alio mūndo. Imo dicit sanct⁹ Thomas q̄ persona que moritur in peccato luxurie semper habet desiderium ad illud peccatum. sed quando non potest ipsum opere perficere augmentatur sibi dolor. Ideo dicit. conuerteret populus meus hic. Domine quomodo responderet dies pleni inueniuntur in eis. ps. lxxij. Nota dies pleni inueniuntur in eis. scilicet bonis factis et honestis operibus. Isto modo om̄is valles implebitur. Tertio om̄is mons et collis humiliabitur. In via regia non solum valles impletur. sed etiā altitudines humiliabuntur. Sic spiritualiter in via regis christi omnis mons humiliabitur. Nota duas conditiones personarū superbarum. Quidam superbiunt de bonis spiritualibus. quia magister in theologia vel doctor famosus vel ex deuotione tales sunt montes alti. Alij superbiunt de bonis temporalibus de dignitate prelatione officio genere vel diuitijs. Hi sunt colles. oportz ut hūiliens. **N**ō qz christ⁹ nō qescit in montibus nec in collibus. et cō. Auto. Ecce iste venit saliēs in montibus et transiliens col-

Bermo

les. **C**an. ii. Verbum est spiritus sancti de filio di-
Nota saliens in motibus. Ille q̄ saltat tāgit ibi
ubi recipit saltum et inde saltando mutat se. **S**ic
christus tangit montes q̄n dat eis gr̄as spūales
scientiā vel deuotionē vel vt faciant penitentiā.
Sz q̄n ex hoc homo supbit. christus saltat inde
et transit colles. quia illos non tangit dando eis
gratias spūales et ponit se in plāno. i. in persona
humili et ibi quiescit. ppter hoc dicit scriptura scā
Acto maiorē humilia te in om̄ibus et corā deo
inuenies gr̄am. Eccl. iii. Multis agnoscere stulti-
ciam illorū qui supbiunt de bonis spūalibus vel
tempalibus. Si em deplumato coruo sibi apo-
neret quis plumas magnas pauonis de qb̄ ip̄e
gauderet et supbiret cum tm̄ deberet tristari si ha-
bererat rationē quia nō sunt sue. Idē de illis q̄ sup-
biunt et c. qd̄ ē eē scientē vel deuotū nihil aliud ni-
si quia pdidit plumas nigras ignoratiōe v̄l pec-
tatorū et deus posuit in eo plumas angelorū sciē-
tie et v̄tutū debiliter formatas. f. feruore deuoti-
onis. Si ergo p̄ditis deuotionē pditis etiaz plu-
mas v̄tutū. Ideo p̄sona deuota semp̄ debet sta-
re cū magno timore. ne amittat plumas v̄tutum
que nō sunt sue sed a deo sibi imposite. Talis co-
gitatio expellit supbiā et vanā gloriā. Ideo dicit
Acto maiorē sc̄z in bonis spūalib̄ humilia te et c.
Patet etiaz stulticia illorū qui supbiūt de bonis
tempalibus. Si aut̄ rex accommodaret alicui ve-
strū. xx. milia florenorū cū tali cōditiōe q̄ sub pe-
na capitatis reddat sibi q̄n exiget ab eo cū alijs de-
cem milib̄ de lucro. Si ille gauderet et supbiret
de illis pecunij nunq̄d esset bñ fatu⁹ et stult⁹. cū
teneat ipsas cū tanto ope et piculo. Ita in pposi-
to de bonis tempalib̄ yobis a rege xp̄o mutua-
tis. quia totū est mutuū cui habetis restituē q̄n-
cūq̄ ip̄e voluerit cū magno lucro. f. operū mis-
ericordie et pietatis als dicet. quare nō posuisti pe-
cuniā meā ad mēsam numulariorū. **M**at. xv. **N**ensa numulariorū sunt man⁹ pauperū. Pro-
mitto vobis q̄ si ista cogitaretis nullus diues su-
perbiret de diuitijs nec etiā dñi tempalis nec eti-
am dñi supbirēt. **S**icut nec bastaxus supbit de
onere aurī vel argenti seu margaritarū quod
portat imo humiliāf. Et quid sunt dñi tempora-
les vel plati nisi bastaxi onerati auro et c. **H**umilia te ad istar bastaxi dicēdo. dñe magnū on-
porto supra me. q̄ humiliāmini in cōspectu dei et
exaltabit vos. Iaco. viii. **N**ota in cōspectu di-
habetis dare rationē et cōpotū de om̄ib̄ bonis.
Quartā erūt praua in directa. In ingressu re-
gis praua. i. in via torta dirigitur et fit recta. **S**ic
spiritualiter debet fieri modo in introitu regi xp̄i
Praua seu torta sunt corda et v̄ba et opa auaro-
rum qui incedūt tortuose ad instar sapiētis et vul-
pis. verbi gratia. Usurari⁹ incipit viā rectaz q̄n
aliqua cōmunitas vel p̄sona p̄icularis venit ad
eum et sibi mutuet tm̄ quo indiget. R̄ndet statī

III

placeat mihi amore tuū totū hoc ē rectū. **S**z q̄n di-
cit p̄ decē dabitis mihi. xij. Ecce prauitas et tor-
tuositas et ita poneſ in cartane dñs vel episcop⁹
possit et c. Item vendendo ppter sperā. totum b̄
est prauū. vel emēdo minus ppter denarios q̄s
cito datis p̄ re emenda vel mutuādo sūg posses-
siones et interim recipie fruct⁹. totū est prauum et
torū. Sed eē rectū bonū et meritorū si fieret p̄
pter deum. Ideo dicit. Erūt praua in directa. ta-
libus v̄surarijs dicit deus. Generatio praua at-
q̄ puerfa heccine reddis dño p̄ple stulte et insipi-
ens. **D**eut. xxxij. heccine reddis dño. f. tibi com-
missis ab eo p̄ple stulte. quia cū posset lucrari in b̄
mūdo gr̄am et gloriā in alio pdit ppter v̄suram.
Hed erūt praua in directa faciēdo restitutionez
Ideo dicit scriptura. Dirige semitā pedib⁹ tuis
et om̄es vie tue stabilienf. Auerte pedē tuū a ma-
lo vias em que a dextris sunt nouit de⁹. puerse
vero sunt que a sinistrī sunt vt est via v̄sure. et c.
Proverb. iiiij. Quinta et aspera in vias planas
v̄fit in regis introitu. Ita etiā fiendū ē spūaliter
in introitu regis christi. Aspa sunt corda. ora. et
opa inuidorum. iracudorū. et vindicatiuorum.
Corda sunt aspa p̄ maliciam. ora p̄ detractiōes.
quia semp̄ p̄sona inuidiosa habet linguam diffa-
matricē. Mōueritis q̄ in principio diabol⁹ duxit
maliciam in vxorem que secū semp̄ erit v̄nita vt
vxor viro. Ideo semp̄ erit damnar⁹. Ex qua ge-
nuit filiū et filiam. fili⁹ est cor inuidi. filia vero lin-
guia ei⁹. Ideo sunt fratres et simul stant. p̄moge-
nitus est cor inuidi. si alijs homo dicit inuidi co-
gnoscitis tales tā bona p̄sona videt. statim dicit
nō cognoscitis eum sicut ego. Ipse est vn⁹ talis
et talis et c. Inuidi nullū bonū volunt audire nec
loqui de illis quib⁹ inuidēt. Itē iracundus nihil
scit dicere dulciter sed aspe tam vxori q̄s filijs q̄s
parentibus q̄s etiā familiē dom⁹. Itē devindica-
tiuo dicente p̄ caput et p̄ corp⁹ dei et c. ego vindi-
cabo me de tali. De his dicit **H**aud. Quozū os-
maledictiōe et amaritudine plenū est veloces pe-
des eorū ad effundendū sanguinem. p̄s. xij. **J**ō
modo in introitu regis xp̄i fiant aspa in vias pla-
nas pacificando nos remittendo iniurias sicut
pueri qui in absentia matris se percutiunt. sed
quando sentient matrem venientem quiescunt et
se pacificant. sic et nos sumus pueri sine intellectu
ideo modo in aduentu matris nostre et regis no-
stri pacificemus nos. dimittendo hodie ranco-
res et malas voluntates et sic erunt aspera in vi-
as planas. Cuilibet etiā magistro vel domino
displacet multum quando inuenit discipulos et
vasallos discordes et c. Ideo dicit **E**sa. predica-
toribus. Preparate viam populo planum faci-
te iter et eligite lapides et eleuate signum ad po-
pulos. Ecce saluator tuus venit ecce merces ei⁹
cum eo et opus eius coram illo. **E**saie septuage-
simoscđo. Nō q̄ lapides durisūt malicia et duri-

Dominica quarta Adventus

cia cordis tua mala et iniuriosa et dissimilatoria.
De his dicit prophet. Eligite lapides. i. expelli-
tem aliam. duritiam. tene. et eleuate signum ad gloriosum
quod ad publicationem pacis. quia si mala volun-
tas fuit publica et notoria. etiam pax et concordia
debet esse publica. hoc modo signum pacis eleuat
ad gloriosum. Sed si mala voluntas fuit occulta. et se-
creta tunc sufficit remittere secrete. Et assignat ra-
tionem. Ecce saluator tuus venit.

Sermo quartus

Edius vestrum

Mstetit quem vos nescitis. Joh. i. Verbum
propositum dat mihi motuum predicandi de
virtutibus moralibus pro bono regimine
moralis vite nostre quas oes extrahemus de vita
gloriosa domini nostri Iesu Christi. Sed primo salutem virgo
Maria et ceterum. Primo declarabo quod est virtus et i-
ter multis diffinitioes virtutis magis mihi placet
diffinitio phisi. Virtus est habitus electius. i. incli-
natius ad faciendum omnia bona opera delectabili-
ter in medio consisteremus put sapiens ordinauit. Ha-
bitus electius est quedam qualitas in anima generata
sive causata ex multis bonis opibus inclinans
animam ut assimileat illi qui illam qualitatem generauit
seu causauit in ea. ubi ergo. quod diu aliq[ue]s nostrum ha-
bet tedium ieunandi vel abstinenti non habet virtutem
abstinentie. sed intemperie poterit habituari ad virtutem
abstinentie quod sine tedium imo delectabiliter ieunabit.
Ita omnes inclinamur ad luxuriam. ideo cum
magno labore abstinent multi. Sed intemperie poterit
habituar ad virtutem castitatis et opportunitates virtudo quod causabitur in anima unus habitus
quod sine labore abstinebit ab illo actu. quia habitus
electius inclinat virtutem castitatis. Ideo de aliis virtutibus.
Nota in medio consistemus put sapiens or-
dinauit. In medio. s. inter nimis et paucum. quod fa-
ceremus nimis et excessum. vicius est et non virtus. Idem
facere modicum. sed facere ad sufficientiam est virtus
put sapiens vir ordinauit. Nota similitudinem beati
Gregorii de illis quod temperat quantum sive luti-
nam qui permittunt clausos trahendo corda non nimis
nec modicum. sed quantum sufficit. Hic debet facere quod
est persona discreta de opibus virtutum. Clavis quod
debet se tempore est sapientia cogitando sic. Vide
amus istud quod ego volo facere in tali vel tali gra-
du cui poterit durare. Ita quod opus competit emi-
nis loco persone. et sic de aliis circumstantiis requisi-
tis in bonis opibus. als si indiscretus fieret non est
virtus. sed vicius. quia tamen posset homo vigilare vel ie-
junare quod poteret intellectu. Ansae. quicquid cuius di-
scretionis feceritis virtus est. virtus autem indiscreta per
vicio reputatur. cu[m] christus sit essentialiter non solum
virtuosus sed virtus Autoritas. Nos predicamus
christum dei virtutem et sapientiam. s. ad Lor. s. sibi quod
competit mediū. propter quod dicit iudeus in ex-
tremis vitiorum conuersantibus. Sedius vestrum

stetit. scilicet ille qui est virtus quem vos nescitis. No-
ta quod in hac vita christus tenuit mediū quod p[ro]p[ter] co-
mendationem quattuor virtutum cardinalium que
dicuntur cardinales a cardine. quia in his quattuor
volunt omnes et reducunt aliae virtutes morales.
Ideo iste quattuor dicuntur principales. Ideo
qui habet istas quattuor est universaliter virtuoso.
Nota quod christus tenuit quater mediū.

Primo in nativitate.

Secundo in disputatione.

Tertio in predicatione.

Quarto in passione

Dico primo quod christus tenuit mediū in nativitate.
quia virgo Maria post partum ipsum panis in
uoluit et posuit in p[re]sepio in medio animalium. Ju-
xta prophetam Abacuc fin. lxx. In medio duorum
animalium cognoscetis Abacuc. iij. Ecce primum me-
dium quod christus tenuit ad commendandam pri-
mam virtutem morale que est prudenteria. que auisat
hominem circa picula huius mundi tam anime quam cor-
poris quam bonorum. Au[er]sat etiam circa fraudes dia-
boli et mundi. Ideo hoc est virtus est primo necessaria.
Ideo Petrus apostolus. Estote prudentes et
vigilate. s. Petri. iij. Hec virtus est prudenteria habet
duo extrema. s. nimis et modicum. Nimis est fatua-
tis. in alio extremo. s. modicum sunt illi qui nihil sci-
unt facere nec in verbis nec in factis sine fraude et
dolo qui sunt ita astuti quod intra vnguem inueni-
rent pilos. virtus enim consistit in medio non deci-
pere aliquem nec p[ro]mittere se decipi ab aliquo. Ista
est prudenteria. dominus Iesus Christus volens ostendere
istam virtutem voluit ponit in medio duorum ani-
malium. scilicet inter bouem cornupetam qui dividit
vngulam in quo designatur duplicitas dolosita-
tis. et asinum grossum in quo designatur fatuitas
christus vero contra dolositatem et fatuitatem ste-
tit in medio. Ideo dicit nobis apostolus. Sicut
modo geniti infantes rationabiles contra fatuita-
tem. sine dolo et r[ati]oniam subtilitatem. s. Pet. ii.
hic deficiunt multi ut fatui qui statim credunt
quod eis dicimus. Hic historiam de concubina cuiusdam
clericis que copuncta de peccato voluit recedere ab
eo. Cui dixit clericus. Omisera et quid vis face-
re. modo habes magnum honorem quod es p[ro]p[ter] deum
et res natus virginis Marie p[ro]p[ter] quod ipsa ga-
dens remansit cum eo. Ecce fatuitas. Nota quod
ne p[ro]p[ter] est facere luxuriam cum sacerdote vel religio-
so. Cum quilibet tali modo magis peccat mulier quam cum
laico. quod fornicatio minus peccatum est quam sacrilegium quod
comittitur cum clericis. Cetera hoc extremum virtutum
dicit apostolus. Fratres volo vos esse sapientes
in bono et simplices in malo. ad Rho. vlti. Alii
autem sunt nimis astuti et intricati intemperie de bo-
no faciunt virtutem. et malum ex dolositate. ubi ergo
de missis sancti amatoris que licet de se sint bo-
ne. tamen multi astuti faciunt ibi multas dolositates
et fraudes. Prima quia cum misse sancti amatori